

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2016-04-20
Meddelad i
Linköping

Mål nr
1731-16

SÖKANDE
Z Markttjänst AB, 556897-1898
Stickvägen 5
831 61 Östersund

MOTPART
Fortifikationsverket
631 89 Eskilstuna

SAKEN
Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar yrkandet att sekretessen kring Svevia AB:s anbudshandlingar ska hävas.

Förvaltningsrätten avslår ansökan i övrigt.

Dok.Id 245007

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 11 00 E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se	013-25 11 40	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Fortifikationsverket genomför en upphandling benämnd Vägunderhåll Jämtland med vinterväghållning m.m., dnr 4983/2015. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande och det anbud som har det ekonomiskt mest fördelaktiga priset antas.

Av tilldelningsbeslut den 3 mars 2016 framgår att Svevia AB (Svevia) tilldelats kontraktet och att Z Markttjänst AB (bolaget) hade det näst lägsta priset.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om då upphandlingen avser ett område som delvis sammanfaller med tidigare genomförd upphandling (benämnd Årsentreprenad slyröjning, dnr 1562/2015) som Svevia vunnit. Bolaget yrkar även att sekretessen kring Sveglias anbudshandlingar avseende upphandlingen ska hävas.

Fortifikationsverket motsätter sig bifall till ansökan om överprövning.

VAD PARTERNA ANFÖR**Bolaget**

Det är endast Svevia som vet vilken omfattning slyröjningsentreprenaden har, vilket kan ha skapat en konkurrensfördel då Svevia redan har delar av vägnätet och etableringskostnader inräknat i upphandlingen rörande slyröjning. Slyröjningskontraktet kräver en bärare med klippustrustning och det lokala utbudet är lågt. Maskinen kan användas på två kontrakt med noll till fyra meters mellanrum utan etableringskostnad.

De delmoment som sammanfaller är i Dagsådalen: dikesresning, sly fyra meter bredd 72 km (upphandling dnr 4983/2015) och maskinell röjning inklusive förare med slyröjningsaggregat 60 ha och manuell röjning 20 ha (upphandling dnr 1562/2015). Detta framgår av kartor för respektive förfrågningsunderlag under punkterna UF1.

Det stämmer att det inte finns något beskrivet om slyröjning i PM:t om teknisk beskrivning. I upphandling med dnr 1562/2015 har Fortifikationsverket dock upphandlat maskinell röjning och manuell röjning på ett pris av xx kr/ha och dessutom infordrat priser på manuell röjning och maskinell röjning till ett pris av xx kr/tim. Enligt förfrågningsunderlagets, i upphandling med dnr 1562/2015, bifogade kartor kan Fortifikationsverket utnyttja erhållna priser att slyröja hela området inklusive alla vägar, då vägnätet som redovisas i upphandling med dnr 4983/2015 ingår i bifogat kartmaterial över skjutfält och övningsområde.

Enligt Fortifikationsverket infodras ett à-pris för att kunna avropa tjänsten enligt upphandlingen och detta hade varit korrekt utfört om priset varit markerat med ”ifylles ej”. Då hade det varit samma förutsättningar för alla anbudslämnare. I upphandlingen används dikesresning, sly fyra meter bredd, för att kunna utvärdera anbudet. Detta är en konkurrensfördel och Svevia kan i praktiken nolla sitt pris för det delmomentet i upphandlingen. Fortifikationsverkets åsikt att bolaget har samma konkurrensfördel hade varit korrekt om inte bolagets kontrakt ”Vinterväghållning Jämtland” löpt ut den 1 maj 2016.

Vad gäller Sveglias sekretessbegäran så kan bolaget förstå om det i anbudet åberopas att anbudslämnare ska redogöra i text hur och med vilka resurser och vinst anbudslämnaren har kommit fram till sitt anbuds à-pris. Av enbart à-priset går det inte att utläsa Sveglias konkurrenskraft.

Fortifikationsverket

Slöjningsentreprenaden (dnr 1562/2015) är en upphandling för tio stycken övnings- och skjutfält inom Fortifikationsverkets Region Norr som omfattar de fyra nordligaste länen i landet. Försvarsmakten presenterar årligen sitt behov av slyröjning för verket som verkställer slyröjningen via antagen entreprenör på respektive fält. Denna slyröjningsentreprenad är inte upphandlad för vägar utan endast ytor på fälten. Fortifikationsverket kan inte se att Svevia har fått någon konkurrensfördel för att de redan är entreprenör för slyröjningen på Dagsådalens i denna upphandling. Bolaget borde i så fall ha samma konkurrensfördel genom att vara etablerad på orten och är entreprenör för pågående Vägunderhåll med Vinterväghållning på Dagsådalens skjutfält för vintern 2015–2016.

I upphandlingen har Fortifikationsverket begärt à-pris (jämförelsetal) för varje delmoment, bland annat dikesrensning av sly fyra meters bredd med ett à-pris kr/km på 72 km vägsida, för att kunna avropa tjänsten vid behov och ska inte blandas ihop med den slyröjningsentreprenad som Svevia innehar för ytor på Dagsådalens skjutfält. I ett PM som skickades ut den 10 februari 2016 avseende ett förtydligande om utemiljön finns inget upptaget om slyröjning av vägkanter utan endast en beskrivning av vinterväghållningsåtgärder som ska ingå i à-prislistan (jämförelsetal).

Svevia har begärt sekretess på de ingående à-priserna och det har verket respekterat.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Första frågan förvaltningsrätten har att ta ställning till är bolagets yrkande om att sekretessen kring Sveglias anbudshandlingar ska hävas. I aktuellt mål har Fortifikationsverket, såvitt framkommit, inte fattat något beslut om att

bolaget inte får ta del av Svevias à-priser utan enbart sekretessbelagt uppgifterna samt skickat ut ett besked om detta till bolaget och sedermera under förvaltningsrättens handläggning förklarat grunderna för detta. Det är inte möjligt att pröva frågan om sekretess innan det finns ett överklagbart beslut. Förvaltningsrätten är vidare fel instans utan ett sådant överklagande ska inges till behörig kammarrätt. Bolagets yrkande i denna del ska således avvisas.

Förvaltningsrätten har därefter att pröva om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen med anledning av vad bolaget har anfört.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt och genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vidare ska principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas (1 kap. 9 § LOU). Om den upphandlande myndigheten har brutit mot dessa grundläggande principer eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Bolaget har gjort gällande att upphandlingen rörande dikesrensning av sly i Dagsådalen delvis sammanfaller med tidigare genomförd upphandling rörande slyröjning av övnings- och skjutfält i Dagsådalen där Svevia tilldelades anbudet. Svevia har därmed enligt bolaget en konkurrensfördel i och med att vissa kostnader kan ha medräknats i den tidigare upphandlingen.

I och med att Svevias prisuppgifter är sekretessbelagda har inte bolaget kunnat visa vad Svevia har haft för kostnad för aktuellt delmoment.

Frågan är om förvaltningsrätten är skyldig att inom ramen för utredningsansvaret fordra in uppgifterna från Fortifikationsverket. I rättsfallet RÅ 2009

ref. 69 har Högsta förvaltningsdomstolen ansett att officialprincipen måste tillämpas på ett försiktigt sätt i upphandlingsmål. Domstolen uttalade att i sådana mål bör som huvudprincip krävas att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig klart anger på vilka omständigheter han grundar sig talan. Om part emellertid utan framgång hos den upphandlande myndigheten begärt att få ta del av uppgifter som han önskar åberopa till stöd för sin talan ankommer det på domstolen att pröva om uppgifterna krävs för att domstolen ska kunna utsätta förfarandet för en effektiv granskning (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i HFD 2015 ref. 55).

Upphandling med dnr 1562/2015 rör slyröjning på övnings- och skjutfält medan aktuell upphandling rör vägunderhåll. Även om det berör samma område i Dagsådalen är det enligt förvaltningsrätten inte samma tjänst som ska utföras. Det är inte visat tillräckligt tydligt på vilket sätt dessa tjänster kan kombineras och därigenom leda till att Svevia kunde ge det ekonomiskt mest fördelaktiga priset. Det har inte heller visats hur detta har medfört att bolaget kan komma eller har lidit skada. Det finns därmed enligt förvaltningsrätten inte skäl att begära in Sveglias prisuppgifter för att kunna göra en effektiv granskning av uppgifterna i målet.

Förvaltningsrätten finner därmed med anledning av vad som ovan anförts och med beaktande av Fortifikationsverkets invändningar att det bolaget har lagt fram inte visar att Svevia har haft en konkurrensfördel i upphandlingen. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt LOU på de av bolaget anförda grunderna. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU)

Annika Lowén

Föredragande har varit Sofie Lindholm.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafteon, julafton eller nyårsafteon räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.